

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા બાળપ્રવૃત્તિ મધ્યસ્થ કાર્યાલય

જવાબપત્ર

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪, ભારત.

બાળ સત્સંગ - ૨ : ફાઈનલ પેપર

રવિવાર, માર્ચ - ૨૦૧૩

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

[૧૦]

વિભાગ - અ

૧. શ્રીજી મહારાજ ૨. રામાનંદ ૩. નિર્ગુણાનંદ ૪. ફાગણ ૫. કચ્છ

વિભાગ - બ

૬. ૧૭ ૭. ભણતર ૮. વિહારીલાલજી મહારાજ ૯. આરતી ૧૦. જેરામ

પ્ર.૨ નીચે આપેલા ખરા વાક્યની સામે '✓' ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે 'X' ની નિશાની કરો. [૨૦]

૧. X ૨. ✓ ૩. X ૪. ✓ ૫. ✓ ૬. X ૭. X ૮. X ૯. ✓ ૧૦. ✓
૧૧. ✓ ૧૨. X ૧૩. X ૧૪. ✓ ૧૫. X ૧૬. X ૧૭. ✓ ૧૮. X ૧૯. ✓ ૨૦. X

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૪૦]

૧. ૨	૨. ૩	૩. ૩	૪. ૨	૫. ૧	૬. ૩	૭. ૨	૮. ૧	૯. ૨	૧૦. ૨
૧૧. ૧	૧૨. ૨	૧૩. ૩	૧૪. ૨	૧૫. ૨	૧૬. ૩	૧૭. ૧	૧૮. ૨	૧૯. ૩	૨૦. ૧
૨૧. ૩	૨૨. ૧	૨૩. ૩	૨૪. ૧	૨૫. ૨	૨૬. ૨	૨૭. ૩	૨૮. ૩	૨૯. ૩	૩૦. ૧
૩૧. ૨	૩૨. ૨	૩૩. ૧	૩૪. ૧	૩૫. ૧	૩૬. ૨	૩૭. ૩	૩૮. ૧	૩૯. ૨	૪૦. ૨

પ્ર.૪ નીચેની સ્વામીની વાતો પૂરી કરો.

[૧૦]

૧. સત્ય, હિત ને પ્રિય એવું વચન બોલવું ને ઉપેક્ષારહિત બોલવું પણ આગ્રહથી વચન કહેવું નહિ.
૨. આ લોકમાં ડાહ્યો તો કોઈ પ્રભુ ભજતો નથી ને જે ગાંડો થાય તે ભજે છે.
૩. પાંચ દશ વાર 'સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ' નામ જાણ્યે અજાણ્યે લેશે તેનું પણ આપણે કલ્યાણ કરવું પડશે ને આખા બ્રહ્માંડને સત્સંગ કરાવવો છે.
૪. જેના ગુરુ અક્ષર હોય તે અક્ષરધામમાં લઈ જાય ને પુરુષોત્તમને મેળવે.
૫. જો મોટાપુરુષ મળે તો તેનો સંગ કરવો, નીકર ઊતરતાનો સંગ તો કરવો જ નહિ.

પ્ર.૫ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો.

[૧૦]

૧. સ્વામીના તો બાળક અમે, શ્રીજી અમારા દેવ
દેશ દેશના વીરો અમે સેવાની છે ટેવ
નાનાં નાનાં બાળ અમે, મોટા મોટા બોલ,
સ્વામી માટે જીવશું અમે એ મારો અમારો કોલ.
૨. આચાર: પરમો ધર્મ; આચાર: પરમં તપ: ।
આચાર: પરમં જ્ઞાનં આચારાત્ કિં ન સાધ્યતે ॥
૩. ભોળા થઈને કરીએ અમે તો, ભાત ભાતની ભૂલો (૨)
પણ તુજને ન ભૂલીએ હરદમ, અમે ચડાવીએ ફૂલો (૨)
એ ફૂલોમાં મૂકીએ અમે તો (૨) હરદમ પ્રાણ અમારા
૪. અતિ મનોહરં સર્વ સુન્દરં તિલકલક્ષણં ચંચલેક્ષણં ।
વિબુધવન્દિતં સ્વામિનાથ તે વપુરિહાસ્તુનો નિત્ય દર્શને ॥

૫. લવિંગ સોપારીને પાનળીડી વાળી, તજ એલચી જાવંત્રી સારી,
નિશદિન આવો તો ભાવે કરી ભેટું, એમ માગે જેરામ બ્રહ્મચારી.

પ્ર.૬ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો.

[૧૦]

૧. વરસાદમાં ઉભા રહીને.

મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ‘ભાદરવાળા નિર્ગુણાનંદ’ કહી બોલાવતા. ગુણાતીત એટલે ત્રણ ગુણ, સત્વગુણ, રજોગુણ અને તમોગુણથી પર. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી આ ત્રણે ગુણથી પર હતા. એકવાર મહારાજ ગઢડામાં સંતો આગળ કથાવાર્તા કરી દરબારગઢમાં વાતો કરવા પધાર્યા. ચોમાસાના દિવસો હતા આકાશમાં વાદળા હતા, અંધારી રાત હતી અને ધીરો ધીરો વરસાદ પડતો હતો. વીજળી પણ ઝબૂકી જતી હતી. મુક્તાનંદ સ્વામીને આવી અંધારી રાતમાં નેવા નીચે કોઈ ઉભેલું હોય તેવું લાગ્યું. તેમણે પૂછ્યું ‘કોણ ઉભું છે ?’ ત્યારે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બોલ્યા ‘એ તો હું, નિર્ગુણાનંદ, મહારાજ દરબારગઢમાં કથાવાર્તા કરવા ગયા છે. તે પાછા આવે ત્યારે તેમના દર્શન કરવા માટે ઉભો છું. મુક્તાનંદ સ્વામીને આશ્ચર્ય થયું. તેમણે સ્વામીને પૂછ્યું, તમને મહારાજના દર્શન કરવાથી ધરાવો નથી થતો ? ત્યારે સ્વામી કહે, રોમ રોમ મહારાજ મહારાજ કરે છે તેને કેવી રીતે સમજાવું ? મહારાજ અક્ષર ઓરડીમાં પોઢવા પાછા ફર્યા ત્યારે સ્વામી પાંપણો પલકાવ્યા વગર તેમની મૂર્તિના દર્શન કરવા તાકી રહ્યા. બરાબર એજ વખતે આકાશમાં વીજળીનો ઝબકારો થયો. સ્વામીએ વીજળીના ઝબકારામાં મોતી પરોવી લીધું. સ્વામી ભાવવિભોર બની સ્થળ છોડી એક વૃક્ષ હેઠળ જઈને પોટી ગયા.

૨. ઉકાખાચરની સેવા :

ઉકાખાચર અને તેમના પત્ની અભણ હતા. પણ તેમને મહારાજની અને સંતોની સેવા કરવાની ભારે હોંશ હતી. સંતો રોજ નદીએ નહાવા જાય ત્યારે તેમના પગમાં કાંટા કાંકરા ના વાગે એટલા માટે તેઓ બંને રોજ સવારે વહેલા ઉઠીને સાવરણાથી નદીનો આખો રસ્તો સાફ કરી નાંખતા. ઘણા દિવસ પછી તપાસ કરતાં ખબર પડી કે આ સેવા ઉકાખાચર કરે છે. એક વખત મહારાજ જે ઓટલા ઉપર બેસીને કથા કરતા હતા તે ઓટલો ફૂતરાએ બગાડ્યો હતો. કોઈ તે ઓટલો સાફ કરવા તૈયાર ન હતું. એટલામાં ઉકાખાચર નાહીને આવ્યા. તેમણે ઓટલો બગાડેલો જોયો. તેઓ કંઈપણ બોલ્યા વગર સાવરણો અને પાણી લઈ આવ્યા અને જાતે ઓટલો ઘોઈને સાફ કરી નાંખ્યો. મળ દૂર જઈને નાંખી આવ્યા ને પછી ફરીથી નહાવા ગયા, મહારાજ તેમની આવી સેવાથી ખૂબ જ રાજી થયા ને ઉભા થઈને ભેટી પડ્યા ને બોલ્યા ‘ભગત તમે તમારી મેળે સેવા શોધી લો છો તે ખરું કરો છો ! આમ ભગવાનના ભક્તોને નાનામાં નાની સેવા કરવામાંય આનંદ થતો.

૩. પ્રેમ અને શ્રદ્ધા

મહારાજ સુરત પધાર્યા હતા. ત્યારે ત્યાંના હરિભક્તોએ મહારાજનું સામૈયું કરી પછી વરઘોડો કાઢ્યો, તેમાં મહારાજ માણકી ઘોડી પર બિરાજ્યા અને પરમહંસો પાલખીમાં બેઠા. આ સવારી જોવા લોકોના ટોળે ટોળા ઉમટ્યા હતા. મહારાજ પર પુષ્પવૃષ્ટિ થતી હતી ને જે બોલાતી હતી. મહારાજ પાસે રોજ હરિભક્તોની સભા થતી. તેમાં એક અરદેશર કોટવાલ નામના પારસી હરિભક્ત હતા. તેમણે મહારાજને પોતાના ઘરે લેડાવ્યા. એક દિવસ હરિભક્તોની સભા ભરાઈને બેઠી હતી ત્યાં અરદેશર કોટવાલે મહારાજને પ્રાર્થના કરી, ‘મહારાજ રામચંદ્ર ભગવાને ભરતજીને પોતાની પાવડીઓ આપી હતી તેમ આપ પણ આપની પ્રસાદી રૂપે કોઈ ચીજ આપો. અને મહારાજે રાજી થઈને પોતાના માથેથી પાઘડી ઉતારીને તેમને આપી દીધી. અરદેશરના સુખનો કોઈ પાર ન રહ્યો. આજે પણ તે પાઘ તેમના વંશજો પાસે છે.

આમ મહારાજને જે ભાવથી બોલાવે ત્યાં તેઓ જાય. તેઓ નાત-જાત કાંઈ જુએ નહીં. સુરતમાં અંગ્રેજોએ પણ મહારાજનો ખૂબ ભાવથી સત્કાર કર્યો હતો.